

Język polski — egzamin próbny

edukacja domowa · tekst publicystyczny, frazeologia, zapożyczenia, zdanie podrzędne, pisownia nie, przemówienie

opracowanie: Mateusz Będkowski · niekazmuliczyc.pl

KLUCZ NAUCZYCIELA

Grupa A

Suma: 17 pkt

Czas: 45 min

9 zadań · 17 punktów · 45 minut · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych odpowiadaj pełnym zdaniem.

Zadanie 1. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Przeczytaj tekst i odpowiedz: jaki jest główny cel autora?

Czy telefon zabiera nam czas?

Wielu nastolatków spędza z telefonem kilka godzin dziennie. To czas, który można by przeznaczyć na sport, rozmowy z bliskimi czy czytanie. Nie chodzi jednak o to, by telefon wyrzucić — ułatwia naukę i kontakt z przyjaciółmi. Warto raczej ustalić własne zasady: na przykład nie zabierać go do łóżka i odkładać podczas posiłków. Mądre korzystanie z technologii to umiejętność, której trzeba się nauczyć.

- A. przekonać, że telefon należy wyrzucić
- B.** zachęcić do mądrego, świadomego korzystania z telefonu
- C. opisać budowę smartfona
- D. zareklamować nowy telefon

Odpowiedź: **B** B. zachęcić do mądrego, świadomego korzystania z telefonu**Rozwiązanie:** Autor docenia zalety telefonu, ale proponuje własne zasady korzystania.

Błędne odpowiedzi: Tekst wprost mówi, że nie chodzi o wyrzucenie telefonu.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Zadanie 2. (0–2)

OTWARTE

Podaj dwa sposoby ograniczania korzystania z telefonu, które proponuje autor.

Odpowiedź: nie zabierać telefonu do łóżka; odkładać go podczas posiłków**Rozwiązanie:** Oba sposoby są w przedostatnim zdaniu tekstu.**Punktacja:**

1. 1 pkt — pierwszy sposób
2. 1 pkt — drugi sposób

Zadanie 3. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Co znaczy frazeologizm *pracować w pocie czoła*?

- A.** pracować ciężko i wytrwale
- B. pracować w upale
- C. pracować niechętnie
- D. pracować krótko

Odpowiedź: **A** A. pracować ciężko i wytrwale**Rozwiązanie:** To związek frazeologiczny oznaczający ciężką, wytrwałą pracę.

Błędne odpowiedzi: Znaczenie nie jest dosłowne — nie chodzi o pogodę.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Zadanie 4. (0–1)**ZAMKNIĘTE**

Który wyraz jest zapożyczeniem z języka angielskiego?

- A.** weekend   **B.** dom   **C.** rzeka   **D.** chleb

Odpowiedź: **A** A. weekend

Rozwiązanie: „Weekend” przyszedł do polszczyzny z angielskiego.

Błędne odpowiedzi: Pozostałe wyrazy są rodzime.

Punktacja: **1 pkt** — poprawna odpowiedź.

Zadanie 5. (0–2)**OTWARTE**

Nazwij rodzaj zdania podrzędnego.

- a) *Wiem, że przyjdiesz.* — zdanie podrzędne dopełnieniowe
b) *Wróciłem, gdy zapadł zmrok.* — zdanie podrzędne okolicznikowe czasu

Odpowiedź: a) dopełnieniowe; b) okolicznikowe czasu

Rozwiązanie: a) Wiem (co?) — że przyjdiesz; b) Wróciłem (kiedy?) — gdy zapadł zmrok.

Punktacja:

1. **1 pkt** — dopełnieniowe
2. **1 pkt** — okolicznikowe czasu

Zadanie 6. (0–3)**OTWARTE**

Zapisz poprawnie wyrazy z „nie” (zasady pisowni od 2026 r.).

- a) (nie)najlepszy pomysł → nienajlepszy
b) (nie)czytając → nie czytając
c) (nie)zauważony błąd → niezauważony

Odpowiedź: a) nienajlepszy; b) nie czytając; c) niezauważony

Rozwiązanie: Od 1.01.2026 r. „nie” z przymiotnikami piszemy łącznie we wszystkich stopniach; z imiesłowami przymiotnikowymi zawsze łącznie, z przysłówkowymi — osobno.

Punktacja:

1. **1 pkt** — nienajlepszy
2. **1 pkt** — nie czytając
3. **1 pkt** — niezauważony

Zadanie 7. (0–1)**ZAMKNIĘTE**

Wypowiedź *Siema, co tam?* należy do odmiany polszczyzny:

- A.** oficjalnej   **B.** nieoficjalnej (potocznej)
C. naukowej   **D.** urzędowej

Odpowiedź: **B** B. nieoficjalnej (potocznej)

Rozwiązanie: To swobodne powitanie używane w rozmowie z kolegami.

Błędne odpowiedzi: W odmianie oficjalnej, naukowej i urzędowej takie zwroty nie pasują.

Punktacja: **1 pkt** — poprawna odpowiedź.

Która cecha jest typowa dla przemówienia?

- A.** zwroty do słuchaczy
B. brak tezy
C. dialog postaci
D. rymy i wersy

Odpowiedź: **A** A. zwroty do słuchaczy

Rozwiązanie: Mówca zwraca się do słuchaczy, by przyciągnąć ich uwagę i przekonać.

Błędne odpowiedzi: Dialog i rymy to cechy innych form.

Punktacja: **1 pkt** — poprawna odpowiedź.

Napisz przemówienie (8–10 zdań) do uczniów swojej szkoły, które zachęci ich do udziału w akcji *Tydzień bez telefonu*.

Odpowiedź: Przemówienie zawiera zwrot do słuchaczy, cel (teza), co najmniej dwa argumenty i apel na zakończenie.

Rozwiązanie: Przykładowy początek: *Drodzy koledzy i koleżanki! Chcę was zaprosić do niezwykłego wyzwania...*

Punktacja:

- 1 pkt** — zwrot do słuchaczy i jasny cel
- 2 pkt** — dwa argumenty (po 1 pkt)
- 1 pkt** — apel lub zakończenie
- 1 pkt** — poprawność językowa i ortograficzna

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.
- Przykładowe pytania do części ustnej: 1) Omów wybraną lekturę z klasy 8 i jej przesłanie. 2) Czym różni się oficjalna odmiana polszczyzny od nieoficjalnej? 3) Jakie środki perswazji stosuje się w przemówieniu? 4) Przedstaw argumenty za i przeciw szkole bez telefonów.
- W zadaniach otwartych uznaj każdą poprawną merytorycznie odpowiedź sformułowaną własnymi słowami.

Proponowana skala ocen (17 pkt)

17–16 pkt: bardzo dobry · 15–13 pkt: dobry · 12–10 pkt: dostateczny · 9–7 pkt: dopuszczający · 6–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnętrznych zasad oceniania.